

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ÉLŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Mackensen csapatai elfoglalták Pinsk városát

Below hadserege Jakobstadt felé nyomult — A németek támadása Wilna ellen előrehalad — Bóhm-Ermolli sikeres harcai az Ikwa mentén — Zalosczetől délre támadásba mentünk át — 1900 orosz fogoly Cehrow falu bevételénél

Debrecen, szeptember 16.

Az osztrák-magyar vezérkar mai jelentése teljes határozottsággal megállapítja, hogy a kelet-galíciai orosz offenzíva meghiusulása befejezett tényként tekinthető. A nagy túlerővel erőszakolt áttörési kísérletek, melyeket az oroszok a középső Strypa mentén levő hadállásaink ellen nyolc napon át makacsul megismételtek, megtörttek Bothmer gróf csapatainak hősiességén s a vehemens rohamokkal az oroszok megint csak a maguk erejét öröklték fel. Lehetséges, hogy a legközelebbi napokban itt, galíciai haderőnk centruma ellen az oroszok még folytatni fogják támadásaikat, ezek azonban csupán a már teljességgel letört offenzíva reflexzei gyanánt tekinthetők. Annál jogosultabb ez a feltevés, mert galíciai haderőnk szárnycsoportjai már tegnap kiléphettek defenzív magatartásukból is átmehettek a támadásba, amely szép sikert hozott fegyvereinknek. Ugyancsak meghiusultak azok a támadások is, melyeket az oroszok az Ikwa mentén intéztek Bóhm-Ermolli csapatai ellen.

Az északi orosz hadszíntéren Mackensen tábornagy csapatai elfoglalták Pinsk városát s ezzel urai lettek a Jasjolda és Pripjet folyó közti egész területnek. Pinsk város elfoglalásával a szövetségesek meghódították a Brest-Litovsktól kelet felé vezető vasútvonal 150 kilométeres szakaszát, ami három heti teljesítménynek, hozzá még folytonos harcok közben, rendkívüli eredmény. A Pinskből tovább haladó előnyomulás a Rowno-Baranowics vasútvonal ellen újabb veszedelmet készít elő az orosz erők számára. A Mackensenhez csatlakozó és Lipót bajor herceg vezérlete alatt álló szövetséges seregek helyzetében nem állott be változás. Ugy látszik, ez a hadcsoport éppen úgy, mint Scholtz hadserege, még kemény harcokat folytat a Szcara-menti orosz vonal ellenállásának leküzdésére. Eichhorn tábornok serege ellenben sikeresen támadja az oroszok wilnai frontját és a harcmező legészakibb szakaszán Below tábornok szintén győzelmesen nyomul előre a Dűna mentén.

Az olasz hadszíntéren tegnap viszonylagos csend uralkodott. A harmadik olasz offenzíva az Isonzo-arcvonalkunk ellen sokkal rövidebb életű volt, mint az első kettő. Vezérkarunk jelentése szerint tegnap csak a tiroli arcvonalon történt eseményről számol be: a Monte Piano ellen intézett olasz manőver kudarcáról.

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az oroszok összes arra irányuló kísérletei, hogy kelet-galíciai arcvonalkunkat megintgassák, megdőlték.

Az ellenség tegnap, nagymennyiségű tüzérségi löszert használva fel, főtámadásait a középső Strypa mentén levő arcvonalkunk ellen intézte. Mindenütt visszaveretett. Ezekben a harcokban csapataink a Buczacznál levő hidfőtől és a Zalosczetől délre levő területről oldaltámadásokkal működtek közre. A Zalosczetől déli irányban 20 kilométernyire fekvő Cehrow falu bevételénél 11 tisztet és 1900 főnyi legénységet elfogtunk és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Csapataink Wolhyniában is számos támadást vertek vissza. Nowo-Aleksziesznél 85. számú gyalogezredünk lövészárkáiból a mieink az oroszokat elkéseredett kézitusában üzték ki. — Nowo-Pocajewnél az ellenség tegnapelőtt egyes pontokon átnyomult az Ikwa nyugati partjára, de tegnap mindenütt visszautították a keleti partra. E közben tüzérségünk oldalról fogta tűz alá, mincképpen sulyos veszteségeket szenvedett. E siker főérdeme a 32. számú gyalogezred és a 29. számú vadászszázalaj mellett a linci 2. számú népfőlkölezredé.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Dűna bal partján csapataink sikeres harcok közben Jakobstadt felé tovább nyomultak előre. Liewenhofnál az oroszokat a keleti partra vetettük vissza.

Wilnától északra és északkeletre támadásunk előrehalad.

Grodnotól északkeletre az ellenség előnyomulásunkkal szemben még makacs ellenállást fejt ki.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Ivanowo és Pinsk között feleuton az

oroszok utólag megkísérelték, hogy üldözésüket feltartóztassák. Az ellenség állásait áttörtük. 6 tisztet és 746 főnyi legénységet elfogtunk és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk. A Pripjet és a Jasjolda közti terület és Pinsk városa német kézen van.

Délkeleti hadszíntér: Mint az előző napokban, úgy most is meghiusultak a német vonalak előtt az oroszok támadásai.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A németek Riga alatt

Kopenhága, szeptember 16. A Times-nek az orosz fronton levő tudósítója táviratozza lapjának, hogy Rigát komoly veszély fenyegeti, mert a németek dél felől a város alá érkeztek. A tudósító értesülése szerint az oroszok kitűnő védelmi műveket készítettek, amelyek hosszabb ideig fel tudják majd tartóztatni az ellenséget.

A német hadvezetőség stratégiai tervel

Kopenhága, szeptember 16. Schumski katonai író a Birsawija Wjedomosti-ban írt cikkében a német hadvezetőség stratégiai terveit vizsgálja és arra a következtetésre jut, hogy a németek Közép-Oroszországon keresztül Moszkva felé fogják folytatni előnyomulásukat, a helyett, hogy észak felé haladnának. Ezzel azt is elérnék, hogy az ipari észak el lesz vágva a nyerstermelő déltől.

A Djenj katonai munkatársa arra int, hogy a Dűna menti német operációk viszonylagos szüneteléséből ne következtessenek arra, hogy a németek beszüntették további előnyomulásukat észak felé. A németek most szokásuk szerint a legapróbb részletekig fölkészülnek, hogy teljes erővel végrehajtsák újabb előretörésüket.

Miklós nagyherceg védelme

Kopenhága, szeptember 16. A Birsawija Wjedomosti igazolni próbálja a nagyherceg hadvezetését és hangsúlyozza, hogy a nagyherceg fényes stratégiai művészete az orosz hadsereg három sulyos fogyatkozásán hiúsult meg, amelyekért azonban nem felelős. Először is: nem állott rendelkezésre elég vasút, másodsor: nem volt elég vasuti anyag, harmadszor: hiány volt municióban és egyéb hadianyagban. E nagy hiányok dacára is képes volt a hadsereget visszavonulásában megmenteni a megsemmisüléstől, úgy, hogy a főhadisereg ereje még mindig töretlen.

A dumát fölcsúztatják

Kopenhága, szeptember 16. Orosz politikai körökben mind nagyobb határozottsággal merül föl az a hír, hogy a kormány nem hajlandó teljesíteni a kabinet átalakítására vonatkozó kívánságokat. Ellenkezőleg, a legnagyobb valószínűség a mellett szól, hogy a kormány, mielőtt Goremykin a cártól a főhadiszállásról visszatér Pétervárra, rövid uton fel fogja osztani a dumát. Ebben az elhatározásában a kormányt a blokkban mutatkozó egyenetlenség megerősíti. — Az egyenetlenség elsősorban a centrumban keletkezett, amelynek jobb szárnya igen heves szemrehányásokat tett a pártvezéreknek, hogy meggondolatlanul irták alá a blokk munkaprogramját.

Utólag kiderült, hogy a centrum tagjainak legnagyobb része egyáltalán nem ért egyet a blokk követeléseivel. Ugy látszik, hogy a többi jobboldali párt soraiban is általános visszavonulásra készülnek. De már a liberális körökben is egyenetlenség uralkodik a blokk összetétele miatt. Komoly politikai személyiségek a blokk közeli felbomlását látják ezekben a körülményekben, mert a különböző politikai ellentétek áthidalása még ebben a nehéz időben is lehetetlennek bizonyult.

A galiciai és bukovinai rutének

Zürich, szeptember 16. Az orosz ellenzéki lapok a minap megemlékeztek arról a kétségbeesett helyzetről, amelybe a Galiciából Wolhyniába hurcolt, körülbelül százezer rutén jutott. Eulógus érsek annak idején ünnepiesen megígérte a ruténeknek, hogy Wolhyniában meg fogják kapni a német földesuraktól elkobzott birtokokat, valamint azt is ígérte, hogy minden egyes rutén naponként egy rubelnyi támogatást fog kapni. Mindezt az ígéretet azonban nem teljesítették és a szerencsétlen emberek most kenyér és hajlék nélkül vannak.

Kiewi jelentések szerint ott nagy nyomorúságban élnek a Galiciából és Bukovinából elhurcolt emberek tizezei. Orvosi segítségben nem részesülnek, bár különböző fertőző betegségek tizedelik meg őket. Pusztá földön alusznak és élelmük szinte undorító. A munkaadók egyszerűen kiválasztják a tömegből az erős embereket és magukkal viszik őket, anélkül, hogy hozzátartozóik megtudnák, hova vitték. Az elhurcoltak második kategóriájába tartoznak azok az orvosok, lelkészek, tanárok, tanítók, ügyvédek, mérnökök, hivatalnokok, tanulók, a kiket száműztek az orosz hatóságok Galiciából és Bukovinából. Ezeket a szerencsétlen embereket a kiewi börtönökben együtt őrzik a gonosztevőkkel. Élelmészre naponként tizenegy kopeket kapnak. Három-négy hónapot töltenek el ebben a nyomorúságos helyzetben, míg végre Szibériába továbbítják őket. A harmadik csoportba tartoznak a tuzok, akik nagyrészt kiváló személyiségek, képviselők, polgármesterek, városi tanácsosok, bankigazgatók. Ezek

jobbára azokon a menedékhelyeken tartózkodnak, amelyeket a lengyel és zsidó bizottságok jótékonyági osztálya állított föl, vagy pedig a rendőri fogházakban élőködnének.

Az olasz háború

Budapest, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

Az olaszoknak arra irányuló kísérleteit, hogy a Monte Pianon levő hadállásainkat keletről kerüljék meg, megghiúsítottuk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

50 olasz tábornok nyugdíjazása

Lucano, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) A hivatalos lap legutóbbi számaiban ötven olasz tábornok nyugdíjazását közölte. A nyugdíjazott tábornokok közül 25 megsebesült.

Garroni tárgyalásai

Róma, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalos közlések megerősítik Garroni szenátor, volt konstantinápolyi olasz nagykövet missziójának nagy jelentőségét. Garroni tárgyalásait összeköttesbe hozzák a különböző politikai körök azon törekvéseivel, amelyek Olaszország számára kivezető utat keresnek zavaros helyzetéből.

A pápa nem fogadja a belga királyt

Róma, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az Informations szerint a pápa elutasította a belga nuncius kezdeményezését, hogy a belga királyt fogadja. A pápa azzal okolja meg elhatározását, hogy a belga király fogadásával megsértene semlegességét.

A Balkán-államok**Románia háborus készülődései**

Bukarest, szeptember 16. A hadügyminiszter elrendelte, hogy október 20-ig az országban levő összes autómobilokat és igás állatokat a hadsereg számára rekvirálják.

Bukarest, szeptember 14. Tegnap királyi dekrétum jelent meg, amely az összes vasutakat szeptember 14-től a hadügyminiszter rendelkezése alá helyezi.

Mit ígért az entente Bulgáriának?

Berlin, szeptember 16. A Corriere della Sera szófiai tudósítója a bolgár ellenzéki pártvezérekkel folytatott beszélgetéséről még azt közli, hogy valamennyien a legnagyobb bizalmatlanságuknak adnak kifejezést Szerbiával szemben, amely híján van minden lojalitásnak. Különösen Gesow volt miniszterelnök nyilatkozott ilyen értelemben. Genadiew a hazugságok országának nevezte Szerbiát. A négyes szövetségnek csak egy eszköze volt Bulgária megnyerésére és pedig: ha Bulgária számlájára megszállta volna Szalonikit és a Vardar-vasutat. Már el is készítették a formulát, amely szerint a négyes szövetség kötelezettséget vállalt arra, hogy hadat üzen Szerbiának, ha a békekötés alkalmával nem adja át Bulgáriának az odeigért területeket. — A négyes szövetség azonban óvakodnék attól, hogy a világháború után új háborút kezdjen Bulgária kedvéért.

Az átengedett török terület átadása

Berlin, szeptember 16. A Corriere della Sera jeleni Bukarestből, hogy a törökök kiürítik a karagacsi kaszárnyákat és a Maritza jobb partján épült erődöket. A tuskésdrótokat Gallipoliba vitték. A drinápolyi váli Stambulba utazott, hogy átvegye az utasításokat az átadás formáságaira. Az átadás szeptember hó 18-án

lesz a török és a bolgár miniszterek jelenlétében.

Az összes bolgárok egyesülése

Szófia, szeptember 16. A török birodalommal való megegyezés hírére a bolgár fővárosban nagy lelkesedéssel fogadták. Szeptember 19-re, a megegyezés végrehajtásának napjára, nagy előkészületek folynak. Ezen a napon, amely Bulgária függetlenségének évfordulója, adja át az ottomán kormány a tráciai határmezsgyét. E terület katonai biztosítására a bolgár hadügyi kormány egy új, tizedik hadtestet szervezett, amelynek „Fehértengeri divízió” az elnevezése s vezérkara Filippopoliszban fog székelni. Bizonyosra veszik, hogy Bulgária Athénben és Bukarestben arról értesült, hogy sem Románia, sem Görögország a bolgár-török megegyezésben nem látja a bukaresti béke megszegését, mert a béke pontjai már Szerbia és Montenegró magatartásán megdőlték. — A bolgár félhivatalos sajtó a bolgár-török megegyezés végső következményét a következőkben látja: Bulgária becsületes és őszinte barátságba kerül Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal. A dunai szakasz révén kereskedelme és mezőgazdasága nagy lendületnek indul. Eléri régi nemzeti célját, Macedónia teljes csatlakozását s így az összes bolgárok Ferdinánd cárral egyesülnek. Mindezek olyan megbecsülhetetlen előnyök, amelyekkel szemben az entente amúgy sem garantált és már mindenképen elkésett ajánlatai eltörpülnek.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

Lényeges esemény nem történt.

Németország és az Unio

Páris, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) A Newyork Herald Washingtonból kapott jelentésében megerősíti, hogy Bernstorff gróf német nagykövetnek Lansing külügyi államtitkárral folytatott tanácskozása barátságos megállapodásra vezetett.

URANIA

Debreczen legnagobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-81.

Péntek — Szombat — Vasárnap

Szeptember 17., 18. és 19-én

Csupa humor! Végig kacagató!

UJ!

PARDON, TÉVEDTEM.

Bohókás kinemaszkecs 4 részben.
Irla: FRITZ SCHÖNHÖFF, fordította és részben átdolgozta: EMŐD TAMÁS.
Zenéjét szerezte: Káldory István és dr. Erdélyi Géza. A színpadi részt Sándor József, a mozi részt Illés Jenő rendezte. A táncokat dr. Erdélyi Géza tanította be.

S Z E M E L Y E K:

Báró Reszketey Géza

Dr. Erdélyi Géza

Kis Rózsika, mozsizínésznő

Kiss Rózsika

Sándor József, jómódu

Sándor József

Sándor Mariska, a huga, szintén jómódu

Kiss Mariska.

A filmen: Gellért Lajos, Lénárd Béla,

Sáfrány Vili és mások.

Ujdonság!

Ujdonság!

?! NINCS APA! ?!

Vigjáték 3 felvonásban.

Az idei szezon legjobb filmjéteka.

Előadások kezdete 5 és 7 óra: rendes helyárakkal.

9 óra: III. hely 40 f., II. h. 50 f.,

I. h. 70 f., zártszék 90 f., szőlye 1 K

20 f., páholytűs 1 K 50 f.

Vasárnap, előadások kezdete 5 óra.

Apollo

Ma, pénteken
Előadások 5 és 7 óra: félhelyárak, 9 óra: rendes helyárak.

Kettős bemutató

A bolygó gyermek.

Színmű 3 felvonásban.
Főszereplő: HEDDA WERNON.

Vigjáték ujdonság!

Ha a kecske őrzi a káposztát.

Vigjáték 2 felvonásban.

Kisérő műsor!

Ango

Lond

Iroda.) lord minis választott gyalások azonban gyalások

A ve

A hiv megenged báró vezérkari főcsászári fogadja és

A m

harctéri mérnek, ember, le tainak é vált ki s vetkezett név leple szerényen a figyelme évtizedes ban, foly kötelesség hagyja.

Az i tát igazi csekkel s része pil ban. Pec szép és művészet így el sz kincset j

Jó r

Zuboly v

igazsága

Az

mindnyá

hogy a

valamint

szemben

feledésre

Az

ezt a kö

Em

kincseib

sebb iro

Kar

kulturát,

zal, hog

a hábor

hosszu e

gyűjtem

embert

tött irás

számára

velt mag

A

dr. Mik

jelenik

szóló

Krudy

Schöpl

Zuboly

ban, Pó

mos illu

Jövedel

magyar

mely c

nyugtá

El

irók Eg

sz.), m

takarék

Angol miniszter a béketárgyalásokról

London, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóház mai ülésén Robert Cecil lord miniszter egy hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy nem tudja, voltak-e béketárgyalások Németország és Amerika között, azonban alig képzelhető, hogy ma ilyen tárgyalások lehetségesek.

A vezérkari főnök török kitiintetése

A hivatalos lap mai száma közli: A király megengedte, hogy hőtendorfi Conrad Ferenc báró vezérezzék, az összes fegyveres erő vezérkari főnöke, a neki adományozott ottomán császári *Imtiaz arany- és ezüst-hadiérmét* elfogadja és viselje.

Zuboly emléke

*

A magyar újságírás emléket készül állítani harctéri első nagy halottjának, dr. *Bányai Elemérnek*, aki mint katoná, hősiességével, mint ember, lelkének jóságával, mint író, gondolatának és nyelvművészetének sajátosságaival vált ki sorainkból. A kárpáti harcokban elkövetkezett hősi halála kiragadta őt a *Zuboly* álnév leple alól, amely alá írói munkáját nagy szerényen rejtette. És egyszerre reáirányította a figyelmet azokra az értékekre, amelyeket két évtizedes pályafutása alatt rejtett el napilapokban, folyóiratokban. A magyar újságírás érzi kötelességét, hogy az ilyen értékeket veszni ne hagyja.

Az időszaki irodalom mindennapos áradatát igazi tehetségeink évtizedek óta szellemi kincsekkel szórják tele, amelyeknek legnagyobb része pillanatnyi hatás után elvész az áradatban. Pedig mennyi eredeti gondolat, mennyi szép és üdvös eszme, az írás és a magyar nyelv művészetének mennyi dokumentuma kallódik így el szerte szórva, holott egybegyűjtve új kincsét jelentené szellemi életünknek.

Jó mindnyájunk közül elsősorban *Bányai-Zuboly* volt az, akin megbizonyult ennek az igazsága.

Az ő hősi halála érlelte tudatossá azt a mindnyájunkban régóta lappangó gondolatot, hogy a magyar újságírásnak saját magával, valamint a magyar szellemi élet egyetemével szemben is kötelessége megőrizni az eddig feledésre kárhözott ilyen értékeket.

Az ő emlékeztetése teljesítjük tehát először ezt a kötelességünket.

Emléket állítunk neki a saját szellemének kincseiből: összegyűjtjük legszebb, legértékesebb irodalmi munkáit.

Karddal és tollal szolgálta hazáját és a kulturát. Kardjának emlékét megbecsüljük azzal, hogy tetemeit hazahozatjuk. Tollát, melyet a háború örök mozdulatlanságra kárhözott, hosszú emléküvé akarjuk avatni írásműveinek gyűjteményével. Végül az embert, a jó és igaz embert örökítjük meg azzal, hogy összegyűjtött írásainak jövedelméből az újságírók árvái számára teremtünk alapot. Ehhez kérjük a művelt magyar társadalom érdeklődő támogatását.

A könyv, amelynek megszerkesztésével dr. *Mikes Lajost* biztuk meg, karácsony táján jelenik meg dr. *Kunfi Zsigmond*nak *Zubolyról* szóló bevezető tanulmányával, *Ady Endre*, *Krudy Gyula*, dr. *Lukács Hugó*, *Révész Béla*, *Schöpfung Aladár*, *Szász Zoltán* és *Szép Ernő* *Zubolyról* írt megemlékezésével, díszes kiadásban, *Pólya Tibor* eredeti arcképvázlatával, számos illusztrációval. Előfizetési ára 5 korona. — Jövedelmét elhunyt hősi sárméltóságára s a magyar újságírók *Zuboly-alapjára* fordítjuk, a mely célra minden felülfizetést is köszönettel nyugtázzunk a nyilvánosság előtt.

Előfizetéseket elfogad a Budapesti Újságírók Egyesülete (Budapest, Nagymező-utca 36. sz.), mely azokat a *Zuboly-Emlékalap* postatakarékpénztári csekkiszámlán fogja elhelyezni.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: A *vasgyáros*, színmű.

A városi lakosság élelmezésének biztosítása

A cukorhiány — Városi tejgazdaság — 2000 juh

Debrecen város tanácsa a ma délelőtt tartott bizalmas ülésén ismét több olyan fontos közéleti kérdéssel foglalkozott, amelyeknek megoldása a lakosság szempontjából égetően sürgős.

Legelkeseredettebben hangzik a fogyasztó közönség panasza a *cukorhiány* miatt. Körülbelül egy hónapja már, hogy egyáltalában nincs cukor a városban, éppen mostan, amikor a gyümölcsbefőzés ideje van. A kereskedők — mint ismeretes — a város közvetítését kérték a cukor beszerzése érdekében. A város meg is tette a megrendelést már hetekkel ezelőtt, azonban a cukor még ma sem érkezett meg, csupán a 20,000 koronáról szóló cukorszámla. A cukor pedig ott vesztel valahol az uton. A városi tanács elhatározta, hogy megsürgeti a cukrot, amelyet *házi kezelésben fog kímélni* a fogyasztó közönség részére.

A cukorhiánynál is fontosabb kérdés a *tejhiánynak* valamiképpen való enyhítése, amelynek elérésére *Domahidy Elemér* főispán tudvalevően a közigazgatási bizottságban egy *városi tejgazdaság* létesítését ajánlotta a városi tanács figyelmébe. Ennek a tervnek a megvalósításán fáradozó *Gruner Lipót* gazdasági tanácsnok, aki ma már olyan eredményekről számolt be a tanácsnak, amelyek arra engednek következtetni, hogy a városi tejgazdaság létesítése rövid időn belül be fog következni. Megállapodásra jutott a gazdasági tanácsnok egy gazdálkodóval, akitől a *jövő héten harminc tejtől tehenet fog átvenni a létesítendő tejgazdaság részére*. Egy debreceni gazda is felajánlotta a kisebbeszerű tejgazdaságát a városnak, tiz tehenel együtt. Alkalmasint ezeket is átveszi a város részére, ha megegyezésre fog jutni. De sokkal érdekesebb ezeknél az, hogy *Hollandiában vásárolt a gazdasági tanácsnok több száz tejtől tehenet a városi tejgazdaság létesítéséhez*. A hollandiai tehenek szállítása már a jövő héten meg fog kezdődni.

Ugyanakkor, amidőn a tejszükséget kielégítésére ilyen nagyon fontos terv megvalósításán munkálkodik a város gazdasági hivatala, nem tévesztette szem elől a *hus-ellátás* ép oly életbevágó kérdését sem. A rettentő husrágaságon juhok vásárlásával segít. Eddig *2000 juhot* vásárolt a város lakossága részére.

Ugyszintén igyekszik a gazdasági tanácsnok eleget tenni annak a tanácsi megbízásnak is, amely *300 métermázsa bab, borsó, lencse* bevásárlására vonatkozik.

HIREK

— **Dom Miguel herceg kitiintetése.** A király megparancsolta, hogy Dom Miguel braganzai herceg, debreceni 7. huszárezredbeli ezredesnek, címmel és jellel a G. maltaival vonat parancsnokának a háborúban kitünő és önfeláldozó szolgálataért a legfelső dicső elismerés tudtul adassék.

— **A presbiterium ülése.** A debreceni református egyház e hó 19-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az egyház tanácstermében presbiteri ülést tart, melynek tárgyai közül fontosabbak: Gyarmathy Pál és Tóth Miklós újonnan behívott presbiterek eskütétele. — Szemere Lajos volt tanítóképző presbiter helyére a következő póttag behívása. — Batta István dr. leánygimnáziumi, Beniny Gyula dr., Barcza József, Dékán Sámuel főgimnáziumi és Gáspár Albert tanítóképző-intézeti tanárok meghívása. — Az esperes megkeresése az iránt, hogy a presbiterium az egyház tulajdonában levő harangokról kiműtést készítsen s azt hozza küldje be, mivel felmerülhet szükség annak, hogy az egyházak templomaik nélkülözhető harangjairól hadi célokra lemondjanak. A gazdasági bizottság által megbízott kiadott kímutatást és részletes javaslatát betervezi. — A gazdasági bizottság javaslata a tisztviselők és alkalmazottak fizetési előleg-ügyének rendezése iránt.

— **A Kossuth-szobor körüli tér rendezése.** A Kossuth-szobor körüli tér rendezésére vonatkozó tervek régóta vesztelnek a miniszteriumban, ahová jóváhagyás végett terjesztettek föl. Minthogy a háborús helyzet miatt egyhamar nem is lehet számítani a tervek kormányhatósági jóváhagyására, a város ideiglenesen óhajtja rendezni a szegyenletes állapotban levő teret. Elhatározták, hogy a Csokonai-tér rendezési alap terhére 5000 korona költséggel egyelőre téglaburkolattal hozzák jókarba a Kossuth-szobor körüli teret, amely a főutca legforgalmasabb helye.

— **Papp Zoltán balesete.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Papp Zoltán országgyűlési képviselő állapotában nem állott be változás. A képviselő eltört ballábján ma változtatták először a gipszkötést. Az orvosok konstataáltak, hogy a seb előreláthatóan nem okoz további komplikációkat.

— **Az állomásparancsnok látogatása a Zander-intézetben.** Ma délelőtt előkelő vendégei voltak a Simonffy-utcai Zander-féle medico-mechanicai és vizgyógyintézetnek, ahol a sebésülsükből felgyógyult, de még szolgáltatéképtelen katonák, tiszték és közlegények továbbkezelését végzik a katonai kincstár költségén. *Okolicsányi Károly* cs. és kir. kamarás vezérőrnagy *Schramek dr.* főorvosorvos kíséretében meglátogatta az intézetet, hogy személyes tapasztalatai alapján szerezzen meggyőződést a katonák kezelésének módjáról. A tábornok nagy érdeklődéssel tekintette meg a nagyszabású intézet modern felszerelését, megsemmélte a betegek gyógykezelését s távozása előtt a legteljesebb melegegdedését és elismerését fejezte ki az intézet vezetője: *Szász Adolf dr.* főorvos előtt.

— **A liszt-szükséglet bejelentése.** A liszt-utalvány iroda vezetősége ez uton tudatja a közönséggel, hogy azok, kik az összeíró lapokat még nem adták be, f. évi szeptember hó 20-ig okvetlenül adják be Piac-utca 10. szám alatt a liszt-utalvány irodában, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni, ennél fogva az illetők liszt-utalványra, illetve a lisztmennyiségre igényt nem tarthatnak.

— **Egy kisújszállási osztálymérnök Lublinban.** *Radnai Ferenc* máv. főmérnököt, a kisújszállási osztálymérnökség volt vezetőjét kirendelték a Lublinban föllállított osztálymérnökség vezetőjévé. *Radnai* főmérnök már elment, hogy elfoglalja új állását.

— **A kulturtanácsnok kiküldetése.** A város tanácsa *Csürös Ferenc dr.* kulturtanácsnokot ma kiküldte a hadirokkantak ellátását célzó intézmény tanulmányozására Budapestre, október 1-től 10-ig terjedő időre. A kulturtanácsnok ezt az alkalmat fel fogja használni a főváros könyvtárának tanulmányozására és annak mintájára fogja átszervezni a debreceni könyvtárat.

— **Halálozás.** A következő gyszjelentést kaptuk: Mély fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratán való megnyugvással tudatjuk a felejtethetlen drága jó gyermek, testvér és jó rokon, néhai *Tápay József* gyógyszerész segédnek f. hó 15-én délután 2 órakor ifjú életének 23-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi részei f. hó 17-én délután 5 órakor fognak a Pacsirta-utca 11. számú gyász-házunktól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1915. szeptember 15. Áldás és béke poraira! Bánatos édesanyja: özv. Tápay Mihályné szül. Égető Erzsébet. Testvérei: Mihály, Károly és Lenke. A kiterjedt rokonság nevében is. — A temetést Fehértői Béla temetkezési intézete, (Debrecen, Degenfeld-tér 4. sz.) rendezi.

— **35 dekás tábori postadobozok**, melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohány-tűzsdében.

A len forgalomba hozatalának korlátozása. A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján elrendelte, hogy a lenkikészítő vállalatok kötelesek lehetőleg pontos becslést készíteni arról, hogy a velük szerződési viszonyban álló termelőktől milyen mennyiségű légszáraz és magjától megfosztott lenkóró szállítását remélik a folyó 1915. évben és ennek a becslésnek az eredményét kötelesek legkésőbb folyó évi szeptember 30-ig a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium ipari műszaki osztályának bejelenteni. Kötelesek továbbá a folyó év szeptember havától kezdve minden hónap 30. napján az említett termelőktől átvett vagy máshonnan beszerzett lenkóró-mennyiségeket, valamint a belőlük kikészített mennyiséget ugyanottan bejelenteni. Kötelesek továbbá ezek a vállalatok az üzemben kikészített lenből a szeptember 15-én meglévő s utóbb kikészítendő készleteiket „A magyar szent korona országainak Lenipari Központja mint részvénytársaság” cégnek az alábbi legmagasabb árakon megvételre felajánlani: a vízben áztatott, tilott len legmagasabb ára 100 kg.-ként: I. minőségénél 350, II. minőségénél 325, III. minőségénél 265 korona, vízben áztatott lenkóc legmagasabb ára 100 kg.-ként: I. minőségénél 230, II. minőségénél 180, III. minőségénél 100 korona, lenfonási célokra még felhasználható tilolási hulladék legmagasabb ára 100 kg.-ként 50 korona. Lenkórót a magyar szent korona országainak területén kívül eső helyre csak a kereskedelemügyi miniszter engedélyével és az általa kiadott szállítási igazolvány mellett szabad szállítani.

A kisegítő iskola a bejelentő hivatal helyén. A kisegítő iskola igazgatója beadványt intézett a város tanácsához, amelyben azt kéri, hogy a rendőri bejelentő hivatal kiköltözése után felszabaduló Szent Anna-utcai házból négy alkalmas helyiséget biztosítson a város a kisegítő iskola elhelyezésére. A tanács ezt a kérést teljesíthetőnek ítélte és napirenden fogja tartani, miglen a rendőrség kiköltözködésével aktuálissá fog válni a megoldása.

Uj katonai segédorvos. A király Kálmán Jenő 39. gyalogezredbeli segédorvoshelyettes tartalékos segédorvossá nevezte ki.

Egyek község a felvidéki falvak újjáépítéséért. Megírtuk, hogy Hajdumegyében is megindult a társadalmi adakozás az orosz betörés által feldúlt felvidéki tüzhegyek helyreállítására. — Hajdumegyé a zemlénmegyei Szálnok községet fogja felépíteni, amelynek költségére ma Egyek községe 500 koronát szavazott meg.

Ementek a szilágysági olaszok. Zilahról jelentik: Az Olaszországgal folyó háborunkból kifolyólag Zilahra, Zsibóra és Szilágycsehbe telepített olasz nemzetiségű osztrák állampolgárokat, kik május 29-én érkeztek ide, e hó 9-én két különvonat szállította ui lakóhelyükre, Leibnitzba. A vármegye területén levő többi olaszokat a jövő héten szállítják el. A Zilahra érkezett 790 olasz közül 19 halt el. A születési esetek száma 7 volt.

Kolerában elhunyt állatorvos. Berettyó-ujfaluból jelentik: Szkurka Andor berettyó-ujfalui járási állatorvos vasárnap kolerában hirtelen megbetegedett s hétfőn délután ki is szenvedett. Az állatorvos tragikus elhunytja a milyen fájdalmas, épp oly meglepő is, mert Berettyó-ujfaluban egyáltalában nincs kolera. Kétségtelen, hogy Szkurka Andor hivatásának a halottja. Az állatorvos ugyanis, aki most számos hadbavonult kollégáját helyettesítette, kötelessége teljesítése közben igen sok községben megfordult, a vasúti állomásokon mindenféle emberekkel érintkezett s itt szerezhetette a haláthozó bacillust. A kolera oly heves mértékben lépett fel nála, hogy minden segítség hiábavaló volt.

Az ötvenhét esztendő káplár hőstette. Kaposvárról írják: Az Augusztus-kórházvonat izgalmasan érdekes harcéri kaland hőstét szállította a napokban Kaposvárra. Grenyó Andrásnak hívják a derék magyart, aki ötvenhét esztendő, önként jelentkezett katonának s káplár lett a harminchetedik gyalogezredben. — Grenyó András súlyos sebekkel került a kórházba. Doberdónál felderítő uton elfogott a legényeivel egy olasz őrzőpatyot, amely hét ka-

tonából és egy tisztből állott. Ismerem a reglamát, — mesélte Grenyó — a legényektől tehát elszedtem a fegyvert, de a tisztet nem kuttattam ki, mert meg akartam mutatni, hogy a magyar urí módon tud viselkedni virtuos ellességgel. A tiszt ur nem volt valami pipogya fráter, mert háromszor is nekünk vezényelte bakáit, de azok nem igen jöttek. Grenyó azután keservesen fizette meg az olasz tiszttel szemben tanusított gvallériáját. — Egy órai gyaloglás után kiugrott a sorból az olasz tiszt, revolvért rántott és a magyar őrzőpatyra kezdett lövöldözni. Ketten meg is sebesültek, mikor végre Grenyó káplár nekirohant az olasznak és birkózni kezdett vele. Borzalmas pillanatok voltak ezek, mert a küzdelem éppen egy több száz méter mélységű szakadék fölött tombolt. Végül a derék magyar káplár ledobta a szakadékba a tisztet, akit félóra mulva holtan találtak meg a szakadék mélyén levő parton. A vitéz magyar csak ekkor vette észre, hogy az olasz tiszt belelőtt a vállába és a felső combjába.

Pardon, tévedtem! című kedves mozi-szkeccs budapesti nagy sikere után ma kerül először vidéki bemutatásra az Urániában. — Felcytonos derültségben tartja a közönséget Fritsch Schönhoff e sikerült bohózata, melynek csak előnyére vált Emőd Tamás fordítása. A szereplők kitünően oldották meg feladatukat, a szép táncokat és dalokat oly sikeresen adják elő, hogy a budapesti előadások mindig telt házakat vonzottak. Bemutatóra kerül még egy kitünő film-vígjáték 3 felvonásban Nincs a palácban, egy, hogy az Uránia műsora igazán elsőrangú és fővárosi nivóú lesz.

A város állatállománya. Gruner Lipót gazdasági tanácsnok ma bemutatta a város tanácsának Debrecen állatállományára vonatkozó kimutatását. E szerint a városnak 198 marhája és 243 lova van. Ez a létszám valamivel nagyobb, mint a tavalyi volt.

Kitüntetett honvédörmester. A hadsereg főparancsnoksága Simon Antal 3. honvédegyalozredbeli örmesternek az ellenség előtt tanusított kiválóan vitéz magatartása elismerésül az arany vitézségi érmet adományozta.

A halálra ítélt honvéd. Még élénk emlékezetében lehet minden újságolvasónak a kolozsvári honvédhadosztálybíróóság ítélete, a mely Ötvös Rupi marosvásárhelyi honvéd közhuszart harmadszori szökés büntette miatt halálra ítélte. Az ítélet annak idején a védő megfellebbezte. A felebbezésre hozott végzést most küldte le a legfelső honvéd haditörvényszék, amely a bizonyítás kiegészítését rendeli el abban az irányban, hogy a statáriális eljárásról szóló rendelkezést kihirdették-e Ötvös Rupi előtt.

Amerikában elhunyt debreceni ember. Sárközy Kálmán, aki évekkel ezelőtt Amerikába kivándorolt, a csikágói főkonzulátus Debrecenbe küldött értesítése szerint vagyona hátrahagyásával 44 éves korában Kigewidben meghalt. A konzulátus az örökösöket keresi, kik, ha magukat igazolják, a városi árvaszék közbenjárásával az örökséghez juthatnak.

Hősök temetése. A Ferenc Szalvátor főherceg megfigyelő kórházban meghalt Szadlon Pál 11. huszárezredbeli huszár, temetése szeptember 17-én délután 4 órakor lesz a járványkórházból; ugyanottan meghalt Dama-lyuk Jakó halicsi illetőségű tréncocsis, temetése szeptember 17-én délután 3 órakor a közös csapatkórházból.

Fertőtlenített ócska és új tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

Nevelő intézetekbe szükséges kellékek fiókos tűkőr, haj-, ruha-, fogkefék, fésűk, ollók, iskolai táskák, stb. nagy választékban beszerezhető **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Debrecen, Piac-utca 38. sz.

Hatóságilag fertőtlenített új és ódon tankönyvek minden iskola részére kapható **Aczél antquariumában**, Első Takarékpalaota.

Ma és minden este művészi táncestély a Royal dísztermében. Beléptidő 50 fillér. — Kezdeté 10 órakor. Ifju Magyar Imre és Kiss Béla felváltva játszanak.

Apró hirdetések

Magyarul-németül beszélő megbízható nő, házvezetőnőnek ajánlkozik pusztára, urasági házhoz. Cim: H. Sch. Debrecen, Postakert. 5

Szép bútorozott szoba villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladók. Iskola-utca 8. sz.

Egy tisztességes házaspár házmesternek keresetik. Széchenyi-u. 44. szám.

Tarkavarrónót keresek, jelentkezzen Bika II. emelet 2. szám alatt.

Használt jökarban lévő könyvszekrényt keresünk kölcsön, míg a háboru tart. „Katoná-Otthon.”

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Kapcsolódulak bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Zománc címűtábla megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Kézes-utca 37. Nyiriné.

Dohányzsineg használt, de jó állapotban igen olcsón kapható Neumann Nándor és Tsa cégnél Hatvan-u. 8. sz.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Keresek 3-4 szobás modern lakást (lehetőleg magányos házat) mellékhelyiségekkel, külön udvarral esetleg kerttel a Kossuth-utca közelében szeptember 1-re. Ajánlatok kéretnek „Lakás” jellegre a kiadóhivatalba.

Gyakorlott pénztárnoknő vagy kiszolgáló leány jó bizonyítványokkal azonnali állást keres. Cime: Fried-nél, Simonffy-utca 37.

Munkásember felvétetik a kiadóban.

Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 literből 650 literig. Továbbá új zsiros hordók minden nagyságban kaphatók hordógyáramban.

Báró Gyórfy Miklós

Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

Megérkeztek
az őszi divat női kelmék,
FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !

16 — 18 éves fiu

hetesnek

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.